

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2020/1350,**annettu 25 päivänä syyskuuta 2020,****tilapäisen tuen myöntämisestä Liettuan tasavallalle asetuksen (EU) 2020/672 nojalla
työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilassa covid-19:n leviämisen seurauksena**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Liettua pyysi 7 päivänä elokuuta 2020 unionilta taloudellista apua täydentääkseen kansallisia toimiaan, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja käsittelemään taudin leviämisen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille.
- (2) On odotettavissa, että covid-19:n leviäminen ja Liettuan toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi vaikuttavat perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan Liettuan julkistalouden alijäämän odotettiin olevan 6,9 prosenttia ja julkisen velan 48,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuoden 2020 loppuun mennessä. Komission kesän 2020 väliennusteen mukaan Liettuan BKT:n ennustetaan supistuvan 7,1 prosenttia vuonna 2020.
- (3) Covid-19:n leviämisen vuoksi huomattava osa Liettuan työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut sellaisten johdanto-osan 4–7 kappaleessa tarkoitettujen julkisten menojen äkilliseen ja voimakkaaseen kasvuun Liettuassa, jotka liittyvät palkkatukiin työssäkäynnin keskeytyksen aikana ja sen jälkeen sekä itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettäviin etuuksiin, mukaan lukien maataloutta harjoittaville itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettävät etuudet.
- (4) Liettuan 7 päivänä elokuuta 2020 päivätyssä pyynnössä tarkoitettulla ”työllisyyslailla nro XII-2470” otettiin käyttöön työnantajalle maksettavien tukien järjestelmä, jolla katetaan kunkin työssäkäynnin keskeyttämään joutuvan työntekijän arvioitu palkka. Työnantaja voi valita tuen, joka kattaa 70 prosenttia palkasta, kuitenkin enintään 1,5-kertaisesti vähimmäispalkan määrän, tai tuen, joka kattaa 90 prosenttia palkasta (vähintään 60-vuotiaiden työntekijöiden osalta 100 prosenttia), kuitenkin enintään vähimmäispalkan määrän. Järjestelmään osallistuneiden työnantajien on pidettävä vähintään 50 prosenttia työntekijöistään palkattuina vähintään kolmen kuukauden ajan palkkatuen päättymisestä.
- (5) Tukia maksetaan myös keskeytyksen jälkeen töihin palaaville työntekijöille enintään kuuden kuukauden ajan heidän työhönpaluunsa jälkeen. Paluuta seuraavien ensimmäisen ja toisen kuukauden aikana maksettujen tukien määrä voi olla enintään 100 prosenttia työntekijän palkasta, kolmantena ja neljäntenä kuukautena 50 prosenttia ja viidentenä ja kuudentena kuukautena 30 prosenttia, kuitenkin siten, että noudatetaan ylärajaa, joka on työnantajan harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta riippuen vähimmäispalkka tai kaksi kertaa vähimmäispalkka. Kyseisiä tukia voidaan pitää vastaavina toimenpiteinä kuin asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuja työajan lyhentämisyjärjestelmiä, koska niiden tarkoituksena on tarjota työntekijöille tulotukea ja auttaa säilyttämään olemassa olevat työsuhteet.
- (6) Viranomaiset ovat ottaneet käyttöön myös etuuksia, joiden määrä on 257 euroa kuukaudessa ja joita maksetaan karanteeniaikana ja sitä seuraavina kahtena kuukautena itsenäisille ammatinharjoittajille, mukaan lukien niille, jotka harjoittavat maataloustoimintaa vähintään neljän taloudellisen kokoyksikön maatilalla. Itsenäisten ammatinharjoittajien etuuksia voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuja työajan lyhentämisyjärjestelyjä vastaavana toimenpiteenä, koska niiden tavoitteena on suojella itsenäisiä ammatinharjoittajia tai vastaavia työntekijäryhmiä tulojen vähentymiseltä tai menetykseltä.

⁽¹⁾ EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.

- (7) Lisäksi on otettu käyttöön etuuksia itsenäisille ammatinharjoittajille, jotka harjoittavat maataloutta alle neljän taloudellisen kokoyksikön maatilalla ja jotka eivät ole johdanto-osan 6 kappaleessa kuvatun toimenpiteen piirissä. Toimenpide koostuu 200 euron kertamaksusta niille pienviljelijöille, joilla ei ollut muuta työpaikkaa. Niiden pienviljelijöiden osalta, jotka ovat toimineet itsenäisen maatalouden harjoittajan toimensa lisäksi työntekijöinä ja ansainneet enintään vähimmäispalkan, toimenpide koostuu 200 euron suuruisesta maksusta kultakin kolmelta karanteeni- ja poikkeustilakuukaudelta. Toimenpidettä voidaan pitää asetuksessa (EU) 2020/672 tarkoitettuja työajan lyhentämistäjärjestelyjä vastaavana toimenpiteenä, koska sen tavoitteena on suojella itsenäisiä ammatinharjoittajia tai vastaavia työntekijäryhmiä tulojen vähentymiseltä tai menetykseltä.
- (8) Liettua täyttää taloudellisen avun pyytämiseksi asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset. Liettua on toimittanut komissiolle asianmukaisen näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 746 660 000 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten korjaamiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden vuoksi. Tämä merkitsee äkillistä ja voimakasta kasvua, koska uusien toimenpiteiden piirissä on huomattava osa yrityksistä ja työvoimasta Liettuassa. Liettua aikoo rahoittaa kasvaneista menoista 144 350 000 euroa unionin varoilla.
- (9) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Liettuaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämistäjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin.
- (10) Liettualle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista. Komission olisi tehtävä päätökset erien ja osarien maturiteeteista, suuruudesta ja maksamisesta tiiviissä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.
- (11) Tällä päätöksellä ei saisi rajoittaa sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisten menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuloista.
- (12) Liettuan olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Liettua on toteuttanut kyseiset menot.
- (13) Päätös taloudellisen avun myöntämisestä on tehty ottaen huomioon Liettuan tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt, soveltaen samalla yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Liettua täyttää asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa säädetyt edellytykset.

2 artikla

1. Unioni asettaa Liettuan saataville enintään 602 310 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.
2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 18 kuukautta tämän päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä alkaen.
3. Komissio asettaa unionin taloudellisen avun Liettuan saataville enintään kahdeksassa erässä. Kukin erä voidaan maksaa yhdessä tai useammassa osakerässä. Ensimmäisen erän osarien maturiteetit voivat olla pidempiä kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti. Tällöin seuraavien osarien maturiteetit on asetettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti toteutuu, kun kaikki erät on maksettu.

4. Ensimmäinen erä maksetaan sillä edellytyksellä, että asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa säädetty lainasopimus on tullut voimaan.
5. Liettua maksaa asetuksen (EU) 2020/672 4 artiklassa tarkoitettujen unionin rahoituskustannukset kunkin erän osalta sekä tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnettyyn lainaan liittyvästä rahoituksesta unionille mahdollisesti aiheutuvat maksut, kulut ja menot.
6. Komissio päättää erien suuruudesta ja maksamisesta sekä osajien suuruudesta.

3 artikla

Liettua voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

- a) palkkatuet työssäkäynnin keskeytyksen aikana ja sen jälkeen ”työllisyyslain nro XII-2470” 41 §:n mukaisesti;
- b) etuudet itsenäisille ammatinharjoittajille ”työllisyyslain nro XII-2470” 5–1 §:n mukaisesti;
- c) etuudet itsenäisille ammatinharjoittajille, jotka harjoittavat maataloutta ”työllisyyslain nro XII-2470” 5–2 §:n mukaisesti.

4 artikla

Liettuan on ilmoitettava suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta komissiolle viimeistään 30 päivänä maaliskuuta 2021 ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Liettuan tasavallalle.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan tiedoksi vastaanottajalle.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 25 päivänä syyskuuta 2020.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. ROTH